

Naše redakční návštěvy u holešovických policistů probíhaly na přelomu let 2011 a 2012, takže jsme poznali spíš ty plískanice, promítající se logicky do dění před budovou Armády spásy či života bezdomovců bivakujících pod mostem, spojujícím Holešovice s Libní... Ale po pořádku.

Holešovický rájón má 2,5 km čtverečních, což není mnoho. V poslední době ovšem narůstá počet nových obyvatel, stěhujících se do nových domů, postavených na ploše zaniklé industrializace či nevyužitých prolukách. Však to známe i odjinud.

„Především se ale mění struktura obyvatel,“ podotýká nadporučík Bc. Jiří Pořízka, vedoucí Místního oddělení Holešovice, spadajícího pod policejní Obvodní ředitelství Prahy I. „Holešovice bývaly dřív spíš takové dělnické předměstí, čemuž svým životním zařazením dlouho odpovídali také lidé. Ale vyrostly nové luxusní domy, vlastnit zde byt nebo platit činži není jednoduché, takže se do Holešovic stěhují noví obyvatelé s movitější peněženkou.“

Stavební rozmach prožívaly Holešovice už na přelomu tisíciletí, jenomže do dalšího vývoje výrazně promluvily povodně z léta 2002. Nebyly

Vysoké procento objasněnosti

Geniální, byť lidsky rozporný básník Vítězslav Nezval miloval skoro každodenní jízdu na pramici z Tróje k holešovickému přístavu: „Vltavský břeh mi ukazoval proměnlivý život, dlouho ponořený do mlh a plískanic, kratší část roku ovšem okouzluje,“ napsal v knize *Z mého života*.

sice tak razantní jako třeba v Karlíně, ale přesto: „Taky v budovách, kde sídlíme, došlo k zaplavení sklepů spodní vodou, což je pro staré domy typické. Tady totiž sloužili strážníci už za první republiky, ještě předtím tu měly existovat městské maštale.“

VČELÍN? SPIŠ SRŠNÍ HNÍZDO!

Nadporučík Pořízka slouží od roku 1989. Nebyl Vltavou křtěný Pražák, k Holešovicím vztah neměl, vrtkavý osud ho klidně mohl profesně zavát do Nuslí nebo hned za most, do Libně. Ale zvykl si, dnes zná zdejší rájón jako příslovečné „svoje boty“. Však taky působil od roku 2001 jako zástupce vedoucího, od roku 2009 oddělení šéfuje.

V 80. letech minulého století existovaly dvě základní služebny Veřejné bezpečnosti – Letná a Holešovice, které měly na starost i oblast Tróje. Zdejší přístav se těšil mezinárodní pověsti, poněkud drsnější slávou se honosila hospoda pro „šifáky“, ne nadarmo přezdívaná Včelín – však také pamětníci z řad mužů zákona vzpomínají, že to tam hučovalo někdy až moc, ani o nějaké to žihadýlko nebyla nouze...

Čas odvál dobu udatných řekoplavců, změnil se i několikrát statut – bývalý obvod Prahy 7 je dnes rozdělen mezi služebnu MOP Holešovice, MOP Letná, dále Výstaviště (obstarávající Stromovku a Tróju), na holešovickém nádraží sídlí ještě oddělení železniční policie. Na místních policejních odděleních jsme minimálně každý měsíc, je s čím porovnávat, takže člověku procházejícímu prosto-

rami budov holešovické policie neujde věkovitost, ale taky stísněnost...

ČAS „POVODNÍHO“ STĚHOVÁNÍ

„Je to tak,“ přikyvuje npor. Pořízka. „Některá oddělení se dají zvelebovat, mohou se lehce rozrůstat. Jenomže my jsme ve dvou domech v jedné ulici, v domech, které ovšem spolu nesusoudí. Takže z každé strany jsme obklopeni stavbou, která patří někomu jinému. Do šířky, ale ani nahoru prostě bytnět nemůžeme.“

Pak přišly už zmíněné povodně, nastala doba hledání a stěhování. Chvilí na Letnou, pak do Dělnické ulice, od července 2003 se stala domovem nová budova v holešovickém přístavu. „Úvaha zněla, že tu budeme maximálně tři roky, nakonec jsme tam vydrželi skoro 7 let. Prostorově to bylo ukázkové až ideální, tak by asi měla sídlit moderní policie. Ale špatná byla lokalita, v podstatě neexistovala přístupová cesta – a my se vzdalovali lidem, kteří nás potřebovali. Místní oddělení policie se nemůže, lidově řečeno, zašívát!!! A samozřejmě, v čím dál složitější ekonomické situaci nešlo přehlédnout, že nájem je neúnosně drahý.“

Zazněla myšlenka, že se vrátíme do někdejších prostor v Přístavní ulici – alternativa znamenala, že budeme rozprášeni a rozstrkáni do všech koutů obvodu... Je asi jasné, co jsme si vybrali.“

DĚLEJTE S TÍM NĚČÍ!

Ráz policejního revíru Holešovice určuje a určovalo několik neuralgických bodů. Samozřejmě známá tržnice, dále budova Armády Spásy a dnes už přestěhované K-centrum. „Všechny zmiňované body prodělaly v posledních letech svůj vývoj. Lehké přenosné stránky z tržnice mizí, jsou v podstatě už jen záležitostí letních měsíců. Svou nižší režií umožňovaly nižší ceny, ty lákaly důchodce, kteří – bez ironie, prosím – si s nadšením prohlíželi vy-stavenou láci, zatímco jejich peněženky bez náležitého dozoru zas lákaly chmatáky,“ komentuje npor. Pořízka.

Takový trestný čin spadá pod pojem, kterému se policejním žargonem říká „kap-

3

sa“. Ale nejde o žádnou kapsářskou virtuozitu, o žádnou etudu pro dlouhé prsty, spíš primitivní „Čapni a běž!“ A vzhledem k tomu, že mizí přenosné stánky, obchody a obchůdky se stěhují do tzv. kamenných prostor, což zvyšuje režii i ceny, před pulty tudíž není už taková tlačence... „Zloději to samozřejmě zkouší dál. Ale už nejsou tak úspěšní, navíc v předvánočním čase 2011 jsme přijali bezpečnostní opatření, která se rovněž kladně projevila.“

Do budovy Armády spásy v Tusarově ulici se zase denně stahuje několik set bezdomovců, kteří se tu za levný peníz mohou najíst, vykoupat, vyprat si věci, případně nafasovat nějaké nové šatstvo. Jenomže houmelesáci přicházejí dost často podnapilí a své nacamranosti dávají průchod podle letory: veselím či hádkou, také si ulevují močením, kde je zrovna napadne...

To vše logicky popuzovalo obyvatele okolních domů, stěžovali si na radnici, stěžovali si na policii... První apel na Armádu logicky zněl: Dělejte selekci, kdo jeví známky opilosti, nemá na vstup nárok... Ale představitelé Armády spásy s tím nesouhlasili, podle výkladu jejich věrouky také ožralý, smradlavý a na dřevě nevychovaný bezdomovec je potřebný člověk, zasluhující pomoci.

Nadporučík Pořízka: „Protikladná stanoviska zazněla i na loňské schůzce, která se odehrála na půdě radnice Prahy 7. U stolu zasedli radní, ředitel zdejší expozitury Armády spásy, zástupci nájemníků, také naši lidé... Skončilo to rozumným kompromisem. Tudíž všechny problémy

nezmizely, nezmizelo asi ani naštvání nájemníků okolních domů, nicméně problém se už nejeví tak palčivý.“

Ještě horší problém představovalo K-centrum. Zkušenost mnohé Pražany naučila, že bezdomovci jsou většinou otravní, zapáchající, nepořádek rozsévající – ovšem narkomani jsou ještě mnohem horší sorta. Aby si vydělali na svou dávku drogy, musí krást a krást... „Stahovali se do holešovického K-centra pro výměnu jehel či pro dávku subutexu, ale bohužel cestou zpět kradli, co se dalo.“ Nevraživost holešovických občanů dosáhla svého, K-centrum zmizelo kamsi na Smíchov.

HOLEŠOVICKÁ SPECIFIKA

Před naší exkurzí po Holešovicích si ještě s panem nadporučíkem Pořízkou povídáme o nápadu trestné činnosti. Převažují samozřejmě vloupání do motorových

- 1) Dobrý den, jdeme k vám na návštěvu.
- 2) „Kromě srážky ponorek jsem už v Holešovicích zažil všechno,“ říká s nadhledem npor. Bc. Jiří Pořízka.
- 3) Čekání před Armádou spásy si sympatický „Frantik“ krátí dováděním se svými pejsky.
- 4) Zakyslo, nevětratelno... I na takových místech probíhá policejní lustrace.

4

vozidel, struktura pachatelů je rozličná, od feťáků až po mladé kluky, co si chtěli přilepšit. Časté jsou i kapesní krádeže, dále krádeže u seniorů v bytech, kdy oběť sama vpustí do bytu zloděje, ohánějícího se nějakou slušňáčkou legendou.

„Nepoučitelnost starých lidí je někdy neuvěřitelná. Paní, ročník 1929, se do telefonu představil neznámý člověk jako její vnuk, prý kupuje auto a potřebuje 80 000 korun. Osobně pro peníze nemůže, posílá kamaráda... Chudák babička předala kamarádovi osmdesát tisíc, nicméně to pořád ještě na auto nestačilo, takže druhý den kamarád vyinkasoval na ulici dalších 90 000 korun!“

Specifikem holešovického MOP jsou poměrně častá trestní oznámení na tiskoviny koncernu Ringier, vydávající „nactiutrhačné“ tiskoviny Blesk a Rytmus života, sídlícího právě v této městské části. Mnohem potěšitelnějším holešovickým „specifikem“ je vysoká objasněnost, blíží se 50 %. V době naší první návštěvy činil nápad trestné činnosti 1 080 událostí, s objasněností cca 500 případů, tedy 47 %! Proč tomu tak je?

Nadporučík Pořízka vypočítává: „V první řadě musím zmínit zkušenost našich lidí obecně. K tomu je potřeba přičíst jejich osobní a místní znalost. Dále u nás pracuje výborný zástupce pro trestní řízení npor. JUDr. Marek Ruda. Všichni si uvědomujeme podstatu pojmu skutková podstata trestného činu, nicméně npor. Ruda umí teoretické poznatky, upevněné studiem, skvěle převádět do praxe. Samozřejmě musím jmenovat i dobrou spolupráci s Obvodním státním zastupitelstvím a místní SKPV.“ To vše se výrazně zlepšilo s příchodem nového obvodního ředitele, plk. Mgr. Bc. Karla Prommera.

Jedním dechem vedoucí MOP vyslovuje uznání též pro práci svého zástupce pro hlídkovou službu npor. Mgr. Michala Němce. „Náš úspěch ovšem patří všem lidem na oddělení, je to vždycky o týmové práci.“

ŽIVOT JE NĚKDY PES

Před odjezdem na malou exkurzi po holešovickém rájónu je čas vyslechnout si nějaké historky z bohaté paměti nadporučíka Pořízky. Připomene se mu na nějakém místě pokaždé stejná událost? „Tady není místo, kde by se za těch víc než dvacet let něco nestalo. Kromě srážky ponorek jsem už zažil v Holešovicích všechno, včetně pádu letadla nebo železniční nehody, kdy do sebe narazily dva vlaky.“

Historka první revokuje smutek jedné paní, potažmo tragický pád její dcery, která nedlouho před Vánoci spadla na ulici při mytí okna. Neštěstí, nebo černé myšlenky? Ani verzi se sebevraždou nešlo vyloučit... Špatně dopadl také majitel jisté restaurace. Zloději mu několikrát vykradli provozovnu, tak nanosil vše, co mělo cenu, do auta. To se ví, že mu vykradli i auto, ten člověk byl finančně i psychicky zničený...

A do třetice všeho zlého a smutného: Muž, profesí řidič sanitky, šel do důcho-

du. Dostal od zaměstnavatele jednorázové vypořádání, slušnou sumičku, za kterou nakoupil elektroniku coby dárky na Vánoce. Aby nákup tajil, schoval věci do sklepa, na Štědrý den zjistil, že sklep má vykradený. Pán dostal infarkt, policejní výjezd vlastně nebyl kvůli vloupačce, ale náhlému úmrtí.

Bůhví jak povzbudivá není ani naše vyjízdka v doprovodu praporčíka Martina Novotného. Před budovou Armády Spásy je zatím klid a pusto, francouzsky hovořící bezdomovec se svými dvěma psy je asi nejvýraznější subjekt. Frantík pochází z jižní části země galského kohouta, u nás se mu líbí, život a jeho náležitosti mu v Česku prý připadají méně sešněrované než v domovině. Jen ta zdejší zima kdyby nebyla... Chlapík je poměrně čistý, má rád pejsky a oni evidentně jeho – inu, můj člověk!

Bezdomovecká próza zhoustne u řeky. V objektu bývalé pískovny – zajímavý industriální relikv – leží v kobkách, snad bývalých šatnách, bezdomovci. Smrad, ale relativní teplo. O pár desítek metrů dál je ubytování „přírodnější“, střechu nad hlavou totiž zdejší obyvatelům vytváří most. Od Vltavy táhne, takže svými příkryvkami a zástěnami bojují o každý centimetr tepla.

Projíždíme přístavem. Voda vždycky „hraje“, zúžil se zdejší podíl průmyslu, vznikly naopak nové, zajímavě vystavené domy. Vypadá to malebně, až přímořsky cizokrajně. Holešovická tržnice je pak poslední položkou v seznamu možností obohatit naši reportáž přínosnou fotkou.

PRAVDY DVOUTÁBORŮ

Naše finální zastavení patří praporčíkovi Lukáši Heinzovi. Zajímavý je zaprvé tím, že mnoha články, postřehy a glosami přispívá do elektronických novin Policista.cz (aneb život policistů on-line):

„Snažím se psát o věcech vážných, i těch, které zapadají do všedního dne.

Myslím, že ty pozitivní převažují, ale ani těch kritických není málo. Mám tendenci popisovat tyhle věci s nadhledem, rád si i trochu zašvejkuju. Je to stravitelnější jak pro čtenáře, tak pro člověka, který by se měl v mé kritice poznat. Nemám rád negaci, život policejní není vůbec lehký, tak proč ještě dávat články další návod k depresi?”

Praporčík Heinz má rád na svém psaní rychlé až okamžité ohlasy, nejvíc si jich vysloužil textem KDYŽ ODCHÁZÍ KAMARÁD, kdy se mu zřejmě podařilo trefně popsat pocity, které už zažila spousta jeho kolegů z celé republiky.

Lukáš Heinz působí v Holešovicích jako tzv. územák. Má rád kontakt s veřejností, snaží se, aby nešlo jen o holé podání a vyřízení stížnosti či události. „O schůzce na radnici v souvislosti s budovou Armády Spásy jste už určitě slyšel. Víte, ono nestačí jen vykřiknout ‚Bezdomovce tu nechceme!‘ Hned si taky musíte položit otázku ‚Ale kam s nimi?‘

Tenkrát proti sobě stály dva tábory se svou pravdou a musely dojít k nějakému kompromisu. Třeba že Armáda Spásy zavede nižší toleranci vůči opilosti svých klientů, nebo že fronta bude stát před bočním vchodem z parkoviště, kde randál zas tak nevádí. Lidi z okolí zas museli skousnout, že bezdomovci se nedají vygumovat, že středisko v Tusarově ulici je možná největší v Praze i v republice, tudíž ani problémy nemůžou být malé.“

ZÁZRKY SE DĚJÍ

Třeba dodat, že v okamžiku schůzky s praporčíkem Heinzem před holešovickým MO P ČR tlačil po chodníku vozík naložený sběrem postarší, hubený bezdomovec. Další, který nevzbuzoval štitivost. Nepochybně zdejší figurka, ale aspoň se o něco snaží... Přítomné policisty přátelsky, leč slušně pozdravil. Ti jeho zdvořilost opětovali. Docela se mi to líbilo...

„To si představte,“ vybavil si historku Lukáš Heinz, „že jsme na oddělení měli ve sklepě velký trezor, těžkou skříň, celou zrezivělou, protože prodělala povodně z roku 2002. Z majetku policie byla už odepsaná, tak jsme ji v šesti sedmi lidech pracně vytáhli na ulici. Byla opravdu hrozně těžká, pracovníci, co ji měli odvážet, ji nedokázali zvednout na korbu vozidla...”

Kam s ní? Tak jsme zavolali do Armády Spásy, jestli tam má někdo zájem odvézt si železnou skříň bez dveří do sběru. Uplynulo sotva deset minut a dorazili čtyři typicky vyhublí borci. Naložili skříň na klasický vozeček, se kterým tihle sběrači kovů každodenně jezdí... Rozumíte, to popíralo všechny fyzikální zákony! Ale vozík to vydržel a už to drandili s trezorem pryč.“

TAJNÝ A SUPERTAJNÝ?

V malé restauraci, zvané DOBRÁ POLÍVKA (nápis nelhal) mi pak praporčík Heinz vyložil svoje – a nejen svoje – názory, jak by měly vztahy mezi policií a veřejností fungovat.

„U nás na oddělení řešíme drobnou kriminalitu, ztrátu peněženky nebo mobilu, těch případů je třeba 5–6 denně. Většinou jde o krádeže, ale ti postižení přicházejí v náladě, že je nezajímá nějaká vražda, loupež, bouračka – ale jejich problém! Oni také vědí, že někde udělali chybu, ale poslední co potřebují, aby je nějaký, s prominutím, trouba v uniformě začal školit, *No to jste si měl dávat pozor, pane...*

Třebaže je to pátý nebo šestý člověk v řadě, on si zaslouží stejnou pozornost, jako by byl první. Samozřejmě, že na něho nečekáme s rukama v klíně, že máme svoji pracovní dobu, někdo zrovna svačí, někdo ukládá data do počítače. Taky já můžu mít ještě chvíli svou neodkladnou práci – to všechno musím dotýcnému vysvětlit, včetně toho, kdy na něho přijde řada. On to pochopí a nebude mít pocit ‚Já tam dřepěl, oni kulový dělali, ale nikdo si mě nevšímal.‘

První, co takovému člověku nabídnu, je káva. Je to předehra k servisu, který mu v souvislosti s krádeží, resp. jeho ztrátou, ve spolupráci s ním udělám. A i když musím po čase věc odložit, snažím se písemně nebo telefonicky dotýcnému vysvětlit, co jsem v záležitosti udělal. Musíme přestat dělit informace na tajné a supertajné a naopak informovat co nejvíc veřejnost o naší práci...”

Znělo to dobře, namouduši – a jestli zdejší policejní kolečka do sebe skutečně tak dobře zapadají... Z Přístavní ulice jsem odcházel s myšlenkou, že až budu mít nějaké trable, vynasnažím se, aby k nim došlo v Holešovicích: Jednak budu mít velkou naději, že zloděj bude polapen, jednak budu mít pocit, že i poslední oznamovatel je tím prvním.

Viktorín ŠULC
Foto Vlasta LUŽANSKÁ

5) Postavíme větru hráze... Ale pod mostem to věru nezni moc budovatelsky!

6) Zatiší s bezdomoveckým prádlem, v pozadí relikv pískovny.

7) Dění v holešovické tržnici je stále ve středu policejního zájmu.

